

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

ПРОТОКОЛ

№ 59

На 25 април 2017 г. се проведе заседание на Обществения съвет към Централната изборителна комисия при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Поименно потвърждение на гласуваната подкрепа за членство в ОС на наблюдателска организация „Памет“ - за оформяне на протокола за предоставяне на ЦИК.

2. Окончателно разпределени на темите по наблюденията от изборния ден (краен срок за писмено подаване утре, 25 април, 13 ч.).

3. Разни.

ПРИСЪСТВАХА:

Румяна Дечева – председател, Европейско общество за защита на човешките права – България;

Надежда Гологанова – заместник-председател, Гражданска инициатива за свободни и демократични избори;

Дончо Пачиков – заместник-председател, Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация;

Стефан Марков – Сдружение „Нова алтернатива“;

Велко Милоев – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Плевен;

Бождар Василев – Федерация на независимите студентски дружества;

Стефан Манов – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Пловдив;

Стоил Цицелков - Европейска асоциация за защита на човешките права – България;

Евелина Жотева – Сдружение „Памет“.

В заседанието не участва представител на Централната избирателна комисия.

Заседанието бе открито в 16,05 ч. и председателствано от госпожа Румяна Дечева – председател на Обществения съвет към ЦИК.

* * *

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Обявявам днешното заседание за открито! Много се радвам, господин Манов, че успяхте да се присъедините към нас.

Аз предлагам в края, след като изчерпим дневния ред, да ни кажете няколко думи, ако има някой интерес по това какво се случва във Франция, тъй като всички го намираме значимо не само за вашата държава, но въобще за политическото развитие в Европа.

СТЕФАН МАНОВ: С удоволствие.

Преминаваме към **точка първа** от дневния ред:

1. Поименно потвърждение на гласуваната подкрепа за членство в ОС на наблюдателска организация „Памет“ - за оформяне на протокола за предоставяне на ЦИК.

Това, което видях, след като минах през протоколите, е, че ние нямаме никъде изрично решено колко и кои са организациите, които подкрепят приемането на Сдружение „Памет“. От една страна, става ясно, че сме приели с решение, а от друга страна, ги няма организациите.

Затова имам желание просто да изпиша организациите, които подкрепят Сдружение „Памет“. Това са: ГИСДИ, БСЧИ – Пловдив, и БСЧИ – Плевен. А какво стана с БСЧИ – Национална асоциация? Кой я представлява?

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: А БСЧИ – Национална асоциация подкрепя ли или не подкрепя Сдружение „Памет“?

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Подкрепя, да.

СТЕФАН МАРКОВ: И Сдружение „Нова алтернатива“ също подкрепя.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Имаме ли някой друг, който да е подкрепил?

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Вашите хора, също и Ива – Институт за развитие на публичната среда, а също и Тодор Гунчев – Федерация на независимите студентски дружества.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това са седем организации и това е точно 50 процента. Трябва ни още една организация. Ще се обадя на Института за модерна политика – на Михаела Доцова. Това ще го направим в оперативен порядък.

Аз мисля, че с това изчерпахме тази точка от дневния ред.

Господин Манов, удовлетворен ли сте по този начин? Понеже за мен е важно, тъй като имаме прецедент от предишен случай, както помните.

Да преминем към **точка втора** от дневния ред:

2. Окончателно разпределени на темите по наблюденията от изборния ден (краен срок за писмено подаване утре, 25 април, 13ч.)

Последните e-mail-и, които са изпратени, моля за извинение, но не можах да отворя нито един от приложените файлове. Имах някакъв бъг, наложи ми се да изтрия всички съобщения. Но Надя много услужливо е принтирала всички предложения.

По отношение на анализа. Аз си признавам честно, че нищо не съм подготвила, защото подозирам, че е имало разговори, които са извън стенограмите, а от стенограмите не можах да се ориентирам кои са темите, които не са покрити и като последния, който идва на среща, поемам да работя по темите, за които никой не е декларирал желание.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Ако искате, да започнем по обратния ред. Да кажете първо какво имаме.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Точно така. Аз после направих тази декларация, за да може в момента, в който нещо ни липсва, да можем да раздаваме отговорности.

Стефан Манов – „Гласуване в чужбина“ – това си спомням, че се появи.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: За мен това е готов текст. Свършена работа! Аз лично го харесах много. Друг е въпросът какъв ще е форматът на анализа и дали от този текст на Стефан Манов ще трябва да се извадят две – три прецизирани параграфчета с предложения. Но това може да го направи всеки. Но за мен тази точка е отметната. Вие си запишете някъде.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Струва ми се, понеже погледнах текста, точката ми се струва доста добре развита и няма смисъл да я „стягаме“. Тя не е прекалено дълга и когато се ошрифти в стандартния шрифт, ще стане значително по-малък текстът.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Той го прави вчера или днес.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това е различен текст от предишния, който беше изпратил за срещата.

СТЕФАН МАНОВ: Не, същият е. Същият е. Само накрая е добавено едно изречение за избирателен район „чужбина“ и за Португалия.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да, защото аз, както го погледнах, е като предишния текст.

СТЕФАН МАНОВ: Той е същият, абсолютно същият е.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Следващите колеги – Дончо Пачиков?

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Тук имаме договореност с Цицелков.

НАДЯ ГОЛОГАНОВА: Ето тук е написано: „За отчета на РИК и СИК и за машинно гласуване“.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Говорено е с Цицелков да порботим заедно върху машинното и интернет гласуването.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Това не е готов текст, това са мисли.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: По машинното гласуване аз имам един материал от осем страници, който е изцяло и единствено за машинното гласуване, от който трябва да се извадят няколко параграфа за нашия анализ.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ако искате, прехвърлете го. Ще го обработим с него и ще ги извадим.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Тези осем страници кой ги е писал?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Част е от това, което Вие правихте миналата година, другата част е нещо, което аз бях писала, когато започнахме анализа.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Много са осем страници.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това е примерно за нашия случай.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: То е само за България. Започва се от законодателството, какви промени според мен трябва да бъдат направени преди да се мине към масово използване на машините.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: А преди да се мине към масово използване на машини, трябва да решим искаме ли масово използване на машини, защото за мен този въпрос не е риторичен.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: И не е решен, не е предрешен.

ДОНЧО ПОЧИКОВ: И защо да правим машинно гласуване, като ще има интернет гласуване, примерно.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да, затова са осем страници.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Ако си спомняте някъде от миналата година – нямам никакви възражения, каквото искаме да пишем – но едно нещо се повтаря от миналата година – че бъдещето на

машинното гласуване трябва да се реши чрез сериозен обществен дебат въз основата на всички съществуващи анализи на досегашното му приложение.

Тоест, искаме да се направи една публична равностметка на плюсове, на рискове и очаквания и тогава да се види какво искаме, защото може да има алтернатива на машинното гласуване в някои негови аспекти – машинното броене, както каза и председателката на ЦИК на онази среща с институциите – интернет-гласуването.

Това исках да кажа, господин Манов. Само да не забравяме какво сме казали миналата година.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Категорично стъпвам точно на това основание. Станаха толкова много страници, за да се дадат различните варианти и различните аспекти, които трябва да се имат предвид в този обществен дебат, който по мое дълбоко убеждение не се е състоял. Тоест, машинното гласуване никога не беше обсъждано. Обсъждани са различни аспекти в процеса на правенето на експериментите. Аз съм засегнала в тези – доста – страници на всеки един от етапите на експерименти какво виждахме и какви бяха някои изводи, които могат да се вземат предвид при обсъждане за взимане на решение.

Заповядайте, господин Манов.

СТЕФАН МАНОВ: Аз имам тук едно много по-различно виждане на какъв етап сме. Според мен дебат за машинното гласуване – дали да има или да няма, масово или немасово – вече няма място за такъв. Да се мисли как да се въведе, така че да бъде изпълнено решението най-напред на законодателя, на Изборния кодекс, след това на Върховния административен съд. Дебатът за машинното гласуване в България се водеше в два Обществени съвета, докато се писа този Кодекс. Нито една могъща политическа сила в последните години не е казала „не“ на машинното гласуване, дори и когато е имало възможност то да бъде преразгледано при отваряне на ...при центробежните сили, нито от когото и да било е поставило под съмнение необходимостта от машинното гласуване.

Струва ми се, че Общественият съвет да каже „не знаем дали трябва да има машинно гласуване в България“, е изключително грешно послание. Ние трябва да кажем: вероятно има неща за изпилване, така че да не сме в напрегнато състояние на цайтнот при въвеждането му, но да го поставяме под съмнение като начин за справяне най-напред с невалидните бюлетини и ви призовавам да погледнете протоколите на секциите, където имаше машинно гласуване при изборите за президент и вицепрезидент. Чета машинно и чета хартиено, разликата при валидността на бюлетините е в пунктове и най-малкото заради това ние, които се борим от години да спираме идващите рейсове, не говоря за другите неща – за контролиран вот и т.н. Мисля, че е неправилно.

Аз съм напълно съгласен да посветя доклад, в който да има препоръки кое как да се подобри, за да влезе, да тръгне в сила, доклад, в който ще се повдигне завесата на съмнението за неговото въвеждане, съм с особено мнение в такъв случай. Просто го казвам по-ясно. За мен темата е приключена от гледна точка на целесъобразността. Остава от гледна точка на практичността по въвеждането – как да стане, а не дали да стане.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Добре. Аз си мисля, че на нас ни е необходимо – поне по мое дълбоко убеждение – поне една разширена, отворена среща с участие – можем да я наречем кръгла маса, каквото преценим, но отделна среща само по въпросите на машинното гласуване и интернет-гласуването,

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Преди или след написването на анализа?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: След написването на анализа! Така че предлагам на такава среща да се обсъдят всички аспекти. Те са толкова много, че така нахвърляни, просто според мен наистина предизвикват по-скоро скептицизъм. Въпросите са много, те започват от избирателните списъци, законодателство – кой, къде и как има право да гласува – и свършват с всички останали аспекти – това, за което господин Манов току-що спомена – невалидните гласове, преброяването, обявяването на резултатите. В този смисъл

те са толкова цялостни, технологични решения за изборите, че те практически поставят изборите в чисто нов контекст според мен.

Заповядайте. Господин Пачиков.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз ще се присъединя към изказаното току-що мнение на госпожа Дечева, не само, защото Ви уважавам по принцип, а защото всички останали аспекти на изборния процес сме ги обсъждани много години. Колко години – не мога да кажа. Докато тези два аспекта, ако кажем – машинното и интернет гласуването – ги обсъждаме в последните, условно казано, две години. Тоест, затова си заслужава на тях да бъде отделено специално внимание и да бъдат разгледани отделно, за да можем да постигнем добър резултат. В противен случай ще останат между другите въпроси и по малко за това, по малко за онова и резултатът няма да е добър.

Присъединявам се също към мнението, че такова обсъждане е добре да стане след въпросните анализи и препоръки, които готвим за миналите избори. Така че, да обърнем внимание специално на този въпрос и, ако трябва, да го гласуваме.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз искам само да добавя. Това, което казах аз, и което каза господин Манов, сега, като се замисля, аз не вижда бездна. Като казвам, че първата стъпка трябва да бъде един анализ, това не значи непременно, че в доклада ще бъде поставена под съмнение идеята въобще, макар че признавам, аз за себе си такива съмнения имам. Но нямам нищо против доклад да има, но дайте първо да видим какво искаме точно и колко ще ни струва.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: И кои са нерешените въпроси, които не позволяват в момента.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Изборният кодекс не е написан в камък, както се казва.

(Към членовете на Обществения съвет се присъединява председателят на ЦИК госпожа Ивилина Алексиева.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Искам само да кажа много благодаря. Днес приехме увода към бюлетина за

изборите за народни представители и там има част „Обществен съвет“. Много ви благодаря. Тази част там е вашата част само като дейности, които сте извършили, не като анализ.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Да акцентираме на нуждата от сериозен анализ на досегашния опит и на това, че ние всъщност не знаем достатъчно ясно какво точно искаме. В моето село с 50 души избиратели аз не искам да има машинно гласуване.

СТЕФАН МАНЕВ: Защо да няма само машинно гласуване?

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Защото, като гласуват двама или трима души от 50-те по списъка, техните гласове ще излязат безумно скъпи, първо. Второ, няма да има никаква тайна на вота. Те ще бъдат разкрити. Да погледнем крайната хипотеза – един е ползвал машината. Какво става с тайната на гласуването?

СТЕФАН МАНОВ: Напротив, ако при сегашната ситуация, в която има хартия и машини като преходна, а че по-късно се премине изцяло към машинно гласуване, чието броене да не става в секцията, тогава се решава и проблемът с цената, защото няма да има пренасяне на чували с бюлетини, и проблемът с тайната на вота, и проблемът с контролирания вот. Защото в една малка секция, само защото ти броиш от 40 гласували и можеш да изброиш кой за кого е, когато се съберат тези гласове с други – говоря за преброителните сметки при хартиения вариант, както беше станало в Бобошево, ти размиваш индивидуалния вот и тарторът повече не може да провери дали реалноИменно да дадеш свободата на човека на село да не се чувства различае сред 30 – 40 гласували. Именно това е смисълът от машините.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Точно Вие току-що дадохте обяснение защо са станали толкова много страници, защото аз наистина разглеждам всички тези варианти. Първо, ако има машини, за тези машини да се види колко и какви усилия са необходими, за да може, ако се използват машини, да се използват само машини, да няма това разделение на машини и хартиени бюлетини, което става една от пречките за осигуряване на тайната на вота. Или да има

алтернативно преброителни центрове, в които ще се отварят паралелно флашките и чувалите от урните. Поливариантно е. Новите технологии в гласуването практически отварят изцяло Изборния кодекс, не както всички останали до момента промени, които засягат един отделен аспект, а въвеждането на тези технологии практически става като табула раза за Изборния кодекс, който трябва да реши из основи кой гласува, къде гласува, как гласува, как се броят бюлетините, как се декларират резултатите и всичко останало.

По тази причина материалът е с повече страници. Но аз ще ви го изпратя, ще преценим, ще го разглеждаме.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Практически да го разгледаме и да видим сега какво правим. Осем страници е много. Това е специализиран доклад. Вече това, което може да излезе от името на Обществения съвет като отделен, специализиран доклад, но за анализа на изборите е много. Аз съм написал за обучението на СИК една страница и половина. И ако следващата тема е от осем страници, се получава много голям дисбаланс. Значи в анализа трябва да влязат по две – три страници...

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не, по-малко, защото ние нямахме машинно гласуване. Само ще споменем, че нямаше и ще направим отправка към друг документ.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз искам да помоля да добавим, че подходът за обществени поръчки за машини е едностранчив и неизгоден. Аз съм го написал в тези мисли, които каза господин Милоев – не знам как да го нарека. Защо трябва да има обществена поръчка?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Защото няма как другояче да бъде за тези машини.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Има една идея всички изборни дейности да бъдат освободени от ЗОП.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това нещо изисква различна законова инициатива.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: За машинното гласуване – вижте за какво става въпрос. Има правни основания ЗОП да не бъде използван при подбора на машините – чл. 13 от ЗОП и чл. 346 от Договора за създаване на Европейския съюз. Чл. 13 какво гласи:

„Чл. 13. Законът не се прилага при обществени поръчки и конкурси за проекти, свързани с областите отбрана и сигурност.“

Тук в случая сме при „сигурност“. Защо сме при „сигурност“ – поясняваме: „Ако сме 100 процента на машини или колкото и процента да сме на машинно гласуване, всички данни на гласоподавателите минават през тези машини. Тоест, този, който оперира с машините, който ги създава, който ги управлява, който прави... и т.н., всичките данни са при него. Ето, тук от „Митниците“ нека да каже. Аз го казвам, но питайте и господин Цицелков, сигурно ще ме подкрепи. Затова е „сигурност“.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Господин Пачиков, само че при това положение всички, които имат нашите лично данни – общините, университетите и всички останали – би трябвало да могат да претендират също да са от сферата на сигурността. Не навлизам в детайли, това ми е много далечно.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Нека този спор да не го водим точно днес. Да видим какво правим с анализа.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз разбирам, но само една скоба. Господин Милоев, извинявайте, разрешете ми една скоба, само за да кажа следното. Във един университет става въпрос за студентите, които са там. Тук става въпрос за целокупния български народ, който има право на глас. Има малка разлика. Разликата е в количеството. А количествените натрупвания водят до качествени изменения. Затова от една сигурност на един университет минахме към националната сигурност. Това ще го докажем през агенциите. Аз съм абсолютно спокоен по това нещо.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз предлагам това да го извадим от целия този дебат. Той не ми се струва присъщ към дейността „организиране и провеждане на избори“. Затова всички

тези възможности предлагам да го изведем в специализиран доклад и допълнителни срещи и понеже това изисква допълнителни дискусии, обществени дискусии, политическа воля и т.н.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: След като Вие казвате, че сте разигравала различни варианти, да го няма и него.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Разбира се. Но не в тази половин страница, в която ние само ще коментираме.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Разбира се, там ще бъде надълго и нашироко, за да се разбере. А краткото е следното нещо. Да кажем, че подходът на Централната изборителна комисия да използва обществена поръчка е ограничен и едностранчив. Това е. Има и други възможности, които въобще не са разглеждани. Ние какво помагаме по този начин и ЦИК, и другите. Да използват и другите възможности, както се прави по белия свят.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Тъй като машини не се използваха при тези избори, аз не се чувствам добре да предлагам текст повече от обем от половин страница. Предлагам само да споменем съдбата на машинното гласуване по отношение на тези избори и това в едно минипараграфче и едно малко по-голямо параграфче какви евентуално вреди или ползи за обществото тази невъзможност за провеждане на машинно гласуване навсякъде поради липса на доставчик на такива услуги донесе.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Какво е отражението.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да, затова, че не се намери доставчик на въпросните машини. Нищо повече.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Нека да го напише и ще го разгледаме. Тогава дайте да довършим темата – кой още ще участва. Видно, че очакваме господин Манов да се обади, че и той ще участва в този – пак да го наречем условно – специализиран доклад, защото е хубаво да имаме такъв работен документ.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: И да има много и различни в областта дискусии и различни гледни точки.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Какво мислите, господин Манов, по този въпрос?

СТЕФАН МАНОВ: Няма смисъл да пиша аз, защото няма да е моето. Така че, напишете вие, пък аз ще напиша, ако не съм съгласен, ще напиша особено мнение и това е. Защото за мен е ясно, машините ги има навсякъде и обществена поръчка може да бъде проведена по всяко време през годината, включително и сега, защото тя не е обвързана с конкретен избор.

А относно обществената поръчка, споделям съображенията на Дончо Пачиков. Вероятно има и начини да се мине по тази линия – национална сигурност. Но принципно съм за това да има машини навсякъде и обществена поръчка да бъде проведена разделно. В смисъл, не в и в едномесечния срок. Това искам да кажа – няма такова изискване, няма и пречка. Обвързването на обществената поръчка с конкретния избор, според мен е неправилно. Това е моето виждане.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: След като ще има специализиран доклад, няма никаква пречка да има различни виждания в него.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Разбира се.

Тук виждам, че господин Пачиков е предложил три малки параграфчета: напредък в обучението на РИК и СИК. Има ли някой друг, който работи по този въпрос?

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Извинявайте, но от преди изборите съм казал, че ще пиша за обучението. Ето, тук го имам и пред себе си.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Извинявайте, аз го гледах и търсих, защото си спомнях, че имаше още нещо. Не съм ги чела, Надя просто ми ги даде преди да се видим.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Някой чел ли е текстът, предложен от Велко Милоев? Това е в „Изборна администрация“ и в подточката „Секционни избирателни комисии и обучение“.

Много набързо прочетох текста, той много ми харесва, защото е разделен на няколко подточки, има и въпроси към всички нас като например данни от наблюдения на обучения.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Няма данни, никой не ми се е обадил.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: В някои от материалите някой беше написал, че е наблюдавал. Мисля, че Стоил беше това.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Госпожо Дечева, не говорим за това, че Стоил е отишъл на едно обучение. Говорим за формуляра, който направихме за това. Въпросът беше някой попълвал ли е тези формуляри и, ако някъде има попълнени 10 или 15, тогава можем да анализираме нещо. Със Стоил бяхме вчера заедно и той ми разказа, че е наблюдавал едно обучение, което с нищо не се е отличавало от досегашните.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Той казал ли е дали ще пише и по коя тема ще пише?

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Не, с нищо не подсказа, че има желание да поеме тема, честно казано.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Защото аз видях негова публикация за избирателните списъци и му написах по e-mail дали иска да напише нещо. Остана да напише нещо за доклада за избирателните списъци. Не ми отговори.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Щом не е Ви е отговорил, тълкувам го като нежелание. Може да го понатиснем малко, ако смятате, че това е важно.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: От всичко това, което изчетох, най-много ми харесва това, че преповтаряме това, на което настояваме от предишните години и анализи за повишаване на изискванията за образование и компетенция на членовете на СИК. От 2014 г. все си го повтаряме.

СТЕФАН МАНОВ: Ако има машинно гласуване, квалификацията на членовете на секционни избирателни комисии става без значение, защото те нито ще оформят протоколите, нито ще броят бюлетините, нито ще участват при сумите и контролите.

Проблемът с обучението зависи от 100 процента въвеждането на машините.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Напълно сме съгласни, както и не е необходимо, отпада необходимостта да има секционни избирателни комисии по седем или девет човека, както и ограничението да има само по хиляда човека в един списък, защото машините позволяват значително повече хора да гласуват.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Добре, аз мога да добавя такава връзка – половин изречение.

СТЕФАН МАНОВ: Това, което ви предлагам, макар че не остана време между двата вида избори да го направя, анализ на машинното гласуване чисто практически от това, което ви казах – процента невалидност как варира в секциите, в които има машинно гласуване. Това може и под линия да се сложи.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Ако го направите, ще го сложим като приложение, като част от текста, за да се подкрепят различните предложения за дискусия.

СТЕФАН МАНОВ: А вие виждали ли сте някакъв анализ на ЦИК за машините за изборите за президент и вицепрезидент?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не, не сме.

В момента говорят по спомени. Но дотам, докдето аз следих процеса, ЦИК изчакваше да бъдат решени 44-те секции, защото те внасят един анализ в Народното събрание, който е за изборите и за референдума. Така се случи, че преди да бъдат решени 44-те секции, защото нали това е етапът на обжалване на решенията, Народното събрание беше разпуснато. До момента нямаме още Народно събрание. По презумпция считам, че такъв доклад не е внесен. Но може и да греша, може в някаква степен, в някакъв етап на завършеност да е внесен. Но това мога да го проверя.

СТЕФАН МАНОВ: Аз също не съм виждал да има, но мислех, ако някой е видял нещо неофициално, което да е по-готов пример. Мисля, че те правеха някакъв анализ.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Добре, аз си го записвам като задача за мен – анализа на ЦИК за изборите за президент и

вицепрезидент, за използването на машини в изборите за президент и вицепрезидент.

Има ли още някои теми, които някой иска да предложи?

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: От по-предишно заседание имаме нещо, за което обаче е хубаво да се чуем с тези хора и те да потвърдят дали смятат да правят нещо. Господин Тодор Гунчев беше споменал за „Превенция и реакция на контролирания вот“. Но това са хора, с които трябва да се чуем и да уточним.

Господин Стоил Цицелков – за „Регистрация и дейност на международните наблюдатели“.

Госпожа Михаела Доцова – но това не сме го съгласували с нея – беше споменала, че има някакви законодателни предложения. Вие, госпожо председател, в тази връзка искайте тя да започне да развива темата за законовата рамка и т.н. с тези нейни законодателни предложения плюс впоследствие всеки ще дописва по всички теми. Нали така се разбрахме?

Аз бях казала, че ще напиша за изборителните списъци. Ще се чуя с господин Стоил Стоилов. Ако той приеме да прави материал за изборителните списъци, аз ще взема друго – примерно това, което господин Велко Милоев предлага. Ако не, ще си се върна на изборителните списъци.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз искам да напиша половин страничка, може би и малко повече, по обявяването на резултатите и цирка, който политическите партии разиграват всеки път с оттегляне на кандидати поради фактора „15/15“, защото това е изключително недемократична практика, а изборите са в контекста на демокрацията.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Искам да попитам за тези депутати, които са избрани, те се оттеглят по собствено желание или?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Онези, които минимално декларират, че се оттеглят по собствено желание, можем само да ги споменем, че има такива. Но онези, върху които в публичното

пространство имаше натиск, за да се оттеглят, това няма нищо общо с изборите. Пример – ДПС.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Те и на миналите парламентарни избори имаха двама души такива, които станаха независими депутати. А сега имат един случай.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Има един човек, който се е оттеглил сам и има трима човека, които са принудени да се оттеглят.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Единият не се съгласи и стана независим депутат. На предишните избори имаше двама, които не се съгласиха – от ДПС – и станаха независими.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: От БСП на миналите избори имаше. Така че просто ще направим извеждане на това, че това са едни практики, които не са демократични. Защото в тези практики причината, заради която искам да спомена това, не е, за да заклеймя някоя партия, а, че това подкопава доверието в преференцията. Преференцията, както Стоил Стоилов я нарича, минималитарност в изборите.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Според мен даже не е и мини, а и по-сериозен и мажоритарен елемент от избора.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Той казва микромажоритарност. Но за мен това е много по-сериозен фактор за възможността за влияние върху вота.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Но какво е положителното, което казваме с това? Какво искаме? Да се премахне феноменът „15/15“?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не, искаме да не се упражнява политически натиск върху случайно избрани народни представители по предлог, че те са незаконно избрани.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Случайно са избрани, защото очевидно е, че при феномена „15/15“ или „9/9“ това е случайно избран.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Партиите с политическите си решения да не влияят на възможността за мажоритарен избор. Тоест, те самите са приели този закон и променят закона.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Случва се следното. Партиите най-напред си регистрират листите, след това се тегли жребият. Така че те не могат да знаят кои са хората. Въпросът е, че те си позволяват след това да оказват този натиск и с партийни решения отнемат права. Отменят права, не променят закона. Това мисля да го обясня, да го изведе в по-малко от страничка в контекста на преференциите.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: За преференциите си заслужава да се разгледа колко души са влезли с преференции, какви промени са станали в колко от партиите, районите и т.н, има ли повече използвани преференции от предишните избори, в каква посока вървим.

СТЕФАН МАНОВ: Аз споделям двете мнения – и на госпожа Дечева, и на госпожа Гологанова. Например Цецка Цачева не е депутат именно, защото заработиха там преференции в Плевен. От друга страна, би трябвало още тук да подчертаем, че партиите не водят в своята кампания за избирателите си нито в едната, нито в другата посока, което води до груби грешки. Те трябва в своята кампания да казват: внимавайте, не правете това, правете така и по-малко ще бъдат тези грешки.

Ако имаше машинен вот, грешки няма, защото всичко това отива на нова страница. Там те пита машината: като гласувате за тази партия, искате ли да гласувате и с преференция. Няма как да направят погрешен избор. Това е важно.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Всъщност преференциите конфигурират на машините и може би могло да се направи малко усложнена програма и, като си избрал партия, да ти излязат и имената на кандидатите и да можеш да си гласуваш за когото искаш.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Точно това излиза. В момента, в който избереш партия, излизат не само номера, излиза ти целият списък с всички имена – първо, второ, трето име. Това е при машинното гласуване.

Господин Манов, във връзка с това, което казвате, преди месец и половина – два някъде, Стоил Стоилов изпрати писмо до всички политически сили и до всички водачи на листи, за да ги попита по какъв начин се отнасят към преференциалното гласуване и пропагандират ли го, съществува ли в тяхната кампания. Мисля, че само двама – трима – ще го попитам него, защото той анализираше и обобщаваше резултатите – но мисля, че само двама – трима човека от съответно две политически сили бяха отговорили, че за тях това има значение. Всички останали или казваха, че това не е тяхна работа, или... До един момент следях отговорите, които той получаваше, но ще го помоля него той да даде обобщение по този проблем

Трябва да погледнем от тази гледна точка политическите сили като част от тяхната кампания застъпват ли преференциите и по какъв начин.

Добре, значи имаме законова рамка, имаме избирателни списъци, имаме изборна администрация – единствено СИК. Някой има ли желание да напише два реда за ОИК и РИК? Имам ли някой желание да каже две думи за РИК и за ЦИК?

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Ние не сме наблюдавали ОИК.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Госпожо Гологанова, Вие имате ли за РИК? Няма начин да нямате за РИК.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Имали сме няколко. Ще опитам.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: В РИК слагам ГИСДИ, включително и ако е само с ограничено териториално разпределение.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: То няма да е представително, но ще бъде споменато къде е наблюдавано.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Не знам защо пропускаме темата за наблюдението на изборния ден.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не я пропускаме, напротив.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Чакам да стигнем до нея – какво стана в изборния ден?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това е основата на анализа.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз в един e-mail съвсем директно бях предложил ГИСДИ да предложи този ангажимент като организация с най-голям брой наблюдатели. Аз съм видял пет секции. Трябва да се даде една обща оценка.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: След малко ще спомена няколко данни, които Надя е подготвила. Става въпрос за наблюдателите – колко и какви наблюдатели е имало. Но, ако имате нещо, аз съм готова да подам ръка и да помогна в писането, в обобщаването на вашата информация.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Както господин Манов е написал какво е станало в изборния ден в не знам колко си държави по света, ние нямаме нещо такова какво е станало в България.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Ще го направим, нали?

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Добре, ще трябва.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Госпожа Гологанова от името на ГИСДИ пое да предостави информация, аз се добавих като доброволец, за да изпишем чисто последователно след това какво се случва през изборния ден в България ще сложим текста на господин Манов, който е за гласуването в чужбина.

На мен ми се струва, че повече от това нямаме нужда.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Утре ще ви изпратя една – най-много две страници за разяснителната кампания на ЦИК. Това го бях заявил още преди изборите.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да, вярно. Нямахме за разяснителната кампания.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Като се обаждате на различните хора, за да ги питате дали ще правят това или онова, питайте и за медия мониторинга. Да има една страничка за медия мониторинг – дали могат да изпратят..

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: А при вас как е? Катя прави ли нещо?

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Тя прави, но, ако те имат, е по-добре от тях да го вземем.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Обобщавам: за законова рамка – търся Михаела, за предизборна кампания на партиите, частта преференции – това е на Стоил Стоилов, „Превенция и реализация на контролирания вот“ – господин Тодор Гунчев. Оттам нататък „изборна администрация“ – Велко Милоев е в частта „СИК“ и евентуално по разяснителната кампания на ЦИК. Имаме най-напред „Наблюдение на изборите“ – Надя, след това имаме от Стоил за международните наблюдатели и след това отиваме при резултатите – Румяна – преференции.

Мисля, че това е. В механиката, в наблюдението на изборите, машинното гласуване в този случай си влиза в законовата рамка, защото то не се реализира. Ще го сложим в законовата рамка.

Тази структура ще изпратя днес по-късно до всички и ще имаме два текста – този на Велко и на Стефан, които ще ги сложа директно след изписване на темите. Кажете какъв срок ви се струва добър. Трябва да бъде преди понеделник следващата седмица, когато да бъдат изписани текстовете, за да може, като се видим вече, някой да предлага конкретни промени, а не да говорим теоретично.

Неделя сутринта? Добре, неделя вечер.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: В понеделник и вторник да можем да изчетем това, което е написано, въпреки че понеделник е 1 май, честно казано.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз по тази причина исках в неделя да го правим това. Но краен срок обявяваме неделя.

Преминаваме към **точка трета** от дневния ред:

3. Разни.

По тази точка има ли някой предложение за дискутиране на някакви теми?

СТЕФАН МАНОВ: Може ли да направя едно предложение? Понеже преди малко гласувахме за „Памет“, да си припомним кои са членовете на техния съвет. Има прецедент в миналото. Направи ми

впечатление, че от „Заедно за Къкрина“ и от „Младежка толерантност“ не са идвали представители от години.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: За да бъдем по-точни, от 2014 г.

СТЕФАН МАНОВ: Направихме опит да променим правилата, но не можахме. Можем ли да помолим „Заедно за Къкрина“ и „Младежка толерантност“ да преценят дали ще желаят да участват. Просто едно обаждане, за да се види какви им са намеренията. Така ще се види, че нямат намерение да са в състава. Само да им се подсказе. Напишете едно писмо.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Веднага мога да отговоря на тези въпроси. С председателя на „Младежка толерантност“ съм в контакт. Той в момента е председател на младежкото ДПС. На него мога да му задам директно въпроса. Ситуацията със „Заедно за Къкрина“ е малко по-различна. Тази формация не съществува. Адресът, който имат по юридическа регистрация, е кметството в Къкрина. Там са нови хора, избрани са на предишните местни избори. Те не познават и не знаят историята на „Заедно за Къкрина“. Не са запознати с явлението „Заедно за Къкрина“, а телефонът, който има, е в самото кметство, на секретаря на кметството, а e-mail адресът е на кмета.

СТЕФАН МАНОВ: Георгиева беше кандидат за народен представител на изборите през 2014 г. Ако нашите приятели от ЦИК се съгласят да дадат информация за партията, въпреки че може да се намери през сайта, да я издирим, за да видим какво ѝ е намерението. Сигурно чрез партията ще я намерим.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз разговарях с кметството. Те казаха, доколкото това е организация, свързана с нас, ние не ги познаваме, не знаем нищо за тях, не можем да ви съдействаме. Аз им написах, че търсим контакт с някого. Те запитаха „защо“. Обясних защо и те ни казаха, че не могат да ни помогнат.

СТЕФАН МАНОВ: Не може ли по партията, от която тя беше кандидат, да се получи информация?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: А сещате ли се коя беше партията?

СТЕФАН МАНОВ: Ще я намеря. Просто трябва да проверим на сайта на ЦИК, в регистрите на изборите за 2014. Там има списък на всички кандидат-депутати и ще видим откъде беше, респективно има контакти и на съответните партии. Нашите колеги от ЦИК мога да ни дадат актуален контакт с тази партия и чрез партията да я намерим Смилена, ако си е запазила връзките си.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Същият е случаят и с третата организация, която ни е като „мъртви“ души. Лицето Веселина Кирилова вече не използва e-mail адреса, нито телефона, който е имала, когато е била член. Телефонът е изключен, а e-mail-те се връщат обратно.

СТЕФАН МАНОВ: Тази Кирилова май я смениха, не беше тя председател. Имаше някаква смяна.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Обадих се в „България на гражданите“, направих официално запитване. Те търсиха и казаха, че ще погледнат, казаха, че не знаят за такова членство и аз повече не го проследих.

Много се радвам, че повдигаш въпроса, но за тези тримата трябва наистина отново да ги търсим.

СТЕФАН МАНОВ: Повдигнах въпроса поради следната причина. От една страна, имаме проблеми с набиране на кворум. От друга, не е изключено, създавайки добър прецедент да имаме „Памет“, изведнъж да се окаже, че и други организации ще подадат документи в ЦИК. Затова е хубаво преди това ние да се изчистим от неактивните – в добрия смисъл – да сме готови, валидно да гласуваме „за“ или „против“, но да не сме хванати на тясно. Не да гоним хора, а просто да имаме кворум за валидно статуиране в ЦИК, защото ГЕРБ се опитва да има и други представители.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Напълно съм съгласна, разбрах посланието. Имате пълна подкрепа за това.

В точка „Разни“ имам две кратки съобщения.

Господин Милоев, заповядайте.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз имам две неща. Ние обсъждаме анализа за тези, току-що преминали избори. Но предишният ни анализ все още не съществува в публичното пространство.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не е ли качен?

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Не е. Ние го предадохме. Намирам го за много конфузно и подронващо имиджа ни, че нашият анализ не е публично известен. Аз го търсих в папката „Обществен съвет“, не знам къде другаде би могъл да е. В папката „Обществен съвет“ има доклади от 2014 г. Там се вижда много ясно, че от 2016 г. няма нито един документ.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: И становищата ни ги няма.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Това беше първото ми съобщение. Второто, според мен, ако искаме да бъдем някаква сериозна организация, трябва да имаме някакъв план – приоритети за това какво ще правим тази година. Примерно една голяма публична акция „кръгла маса“ или друг формат за машинното гласуване или може би за машинното и за интернет-гласуването. Не сме говорили за това. Вероятно ще го направим двете заедно.

Много сме говорили по темата за липса на отговорност сред членовете на СИК и липса на отговорност сред партиите и нуждата от евентуална подмяна на модела за назначаване. Това е една голяма тема, с която обществото може да бъде убедено, че в обществения интерес е един поне да не е дотам грамотен и да е назначен. Сещам се за една от по-амбициозните препоръки от миналия ни анализ – да се огледа, да се направи преглед на Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, който се оказва, че не дописва достатъчно Изборния кодекс или че двете не работеха добре. Неведнъж сме говорили и наскоро пак беше повдигнат въпроса за преброителните центрове – една идея, която я имаше в миналия кодекс. Това също е голяма, глобална тема. Аз говоря само за по-едрите неща, която после с новия Кодекс някак си беше избутана в небитието.

Дайте да видим, да помисли всеки от нас и да си направим някакъв план – какво, под какви формати ще се опитваме да лобираме или да се застъпваме, какво ще правим.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Всичко това във връзка с предложението, което четох, че е правено на предишни срещи – за срещи и с политическите партии и за дискусия. Ако нямаме предвид тези основни точки,

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Това беше идея на господин Дончо Пачиков в контекста на отговорността на партиите или липсата на отговорност към състава на секционните изборителни комисии.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Но това може да стане във формат на кръглата маса. Да поканим представители на партии и да разискваме този въпрос.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Да си кажем до края на годината, ако няма избори, да направим две или три по-големи публични събития или да пуснем един лист и да ги изберем от сега и да започнем да мислим кого ще каним, какво ще се пише.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Каквото и да правим, трябва да е още от края на май и началото на юни, защото после през лятото.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Сега за машинното гласуване например се очертава да имаме един концептуален документ, който дава различни аспекти.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Обединяваме ли се около машинно и електронно гласуване – да посветим първата „кръгла маса“ или такова обществено събитие?

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Зависи колко ще е продължителна самата „кръгла маса“. Ако е за 2 – 3 часа, тогава може само по една тема. Но, ако е цял ден или два дни или нещо в по-голям форум, тогава може няколко теми да намислим. На мероприятиято в НДК имаше три панела с най-различни теми.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: В Европейската комисия можем да го направим или за един цял ден, или за половин ден. На мен ми се струва, че за половин ден е напълно достатъчно, ако ще

разглеждаме само машинното и електронното гласуване. В рамките на 3 – 4 часа това е достатъчно.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Да не говорим къде ще го направим. Ако решим, че това ще е първата тема, трябва да се говори с ЦИК, защото това, което беше в НДК миналата пролет, беше с участието на ЦИК. Там бяха още от Комисията за защита на личните данни, помня, че директорът дойде. Тоест, трябва да има институции и ЦИК, и ние и експерти.

СТЕФАН МАНОВ: Господин Милоев, знаете на ЦИК креативността, от една страна, и от друга страна рамката, която се слага.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Примерно, ако искаме да включим политическите партии и да обсъждаме с тях членовете на СИК или нещо такова, от ЦИК бяха против предния път. Те орязаха да няма представители на политически партии. Някакви такива ограничения поставиха.

СТЕФАН МАНОВ: Ако дадат един годишен бюджет, примерно от 2000 лв. за такива прояви и ние да ги управляваме, а не всеки път да искаме от тях разрешение.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Добре, ще извадя предложените теми и очаквам всеки по всяка една от темите да даде какво предлага. Моето предложение е в подкрепа на това, което и господин Велко Милоев каза – машинното и електронното гласуване да бъде един от приоритетите ни.

Заповядайте, господин Пачиков.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Дайте да вземем да си уточним терминологията. Говорим за дистанционно гласуване, говорим за електронно, говорим за гласуване по интернет. Дайте да се уточним. Това е гласуване по интернет. Да приключим и да изберем този термин или който и да било друг за единен и да не смесваме терминологията. Защото ще ви кажа какво става психологически. Някой, като ни слуша и ако не е достатъчно мотивиран и като два –

три пъти му смениш термините, той казва: тук нещо не разбирам и се оттегля.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Термините са в закона. Използваме това, което законодателят е дал – електронно дистанционно.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Има ли друго дистанционно освен по интернет?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Има, разбира се. Това е електронно присъствено. По пощата. Това също е дистанционно.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Друга тема, която ми е чудно как я пропуснахме – избирателни списъци в чужбина.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това е въобще при списъците.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Според мен трябва още веднъж да пробваме реакцията на ЦИК, защото те също имат интерес от някои законови промени и докато те са под натиск да не знаят много, може да се окаже да им е удобно ние да бъдем инициаторите на някаква кръгла маса примерно, да изнасяме неща, но да участват и тези, от които зависи. Тоест, да има и от Правната комисия, да кажем.

СТЕФАН МАНОВ: Мога ли да предложа нещо?

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Госпожо председател, искам да допълня и подкрепя Велко по отношение на неговата бележка, че не е публикуван нашият доклад от предната година. Вижте, писали сме и преди – предполагам, че и Надето, и Руми ще си спомнят – писали сме към ЦИК и сме ги викали и сме разговаряли с тях по отношение на публикуването на подобни материали.

Тук с Ева вече разговаряхме по въпроса. Има още един трагичен факт, който е на страницата на сайта на ЦИК. Кой от вас знае какво е страница и какво е сайт? Казвам ви, в десети клас се изучава следното нещо. Определен набор от страници със сходна терминология, които са свързани по между си, образуват сайт. През цялото време на сайта на ЦИК се говори за страницата еди-коя си, а всъщност препратката е към сайта. Уловихте ли какво искам да кажа или се объркахте?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Ние имаме страница в ЦИК, нямаме сайт. Общественият съвет има страница и ние имаме претенции единствено към нашата страница в техния сайт.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Примерно, някъде на сайта им пише така: еди-коя си информация се намира на страницата на СИК и има препратка, а препратката е към сайта, а не към страницата. Как да ви кажа, че цялата IT-общност, като четете това, казва: това са пълни глупаци, а ние сме там, между тях. Е, да им го кажем или да не им го казваме?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Предлагайте тези неща като текстове или решения. Предлагате го и им го изпращаме.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: За да довърша тази част, докато готвих документите за кандидатстването на „Памет“, изчетох маса неща, за да видя как стои въпросът с документите и т.н., и т.н. Имам едно решение от не знам кога, в което се казва, че се приема дистанционно участие със съвещателен глас. Предлагам да го коригираме „с право на гласуване“. Не съвещателен, а с „глас“, което е съвсем стандартно. Ние говорим, че отиваме към дистанционно гласуване, а в един момент дистанционното участие го смятаме за съвещателен глас. Някак си мисля, че има дисбаланс.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Този съвещателен глас ни беше наложен от някъде. Стефан Манов е тук, той знае. Ние никога неговия глас не сме го броили като съвещателен.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ясно, но може би ще дойде момент, когато ще имаме възможност да разширим състава на Обществения съвет чрез хора, които участват дистанционно в заседанията.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Предложете ми текст, който при изпращане на решението на ЦИК за добавяне в състава на Обществения съвет, да бъде включено и това, за да мине в едно тяхно решение.

Но много Ви моля да подадете и друго име, за да не бъде едно лице. Не може да имаме едно лице нито на страницата, нито в състава на Обществения състав.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: В процедурата, която прочетох, след решението на ЦИК и след публикуването тогава се казва кое е лицето. Така е по процедура. Аз така го прочетох.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Мога да ви покажа документите. Подаваме организацията и им написваме представител на организацията. В противен случай имаме нужда от две различни заседания. Ние с едно заседание не можем да се организираме. Това сме изпращали, това са документите, които подготвяме.

СТЕФАН МАНОВ: Това, което имаше предвид господин Дончо Пачиков, е, че нова организация не сме изпращали. Нова организация от Къкрино насам не е имало.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Имахме една организация, която беше отхвърлена. Даже две организации иммахме.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Да добавя към темата за дистанционното гласуване. От началото на тази година – помня поне един случай, а може и два да бяха – когато госпожа Дечева изпращаше e-mail-и с три въпроса и всеки трябваше да отговори с „да“ или „не“. Тогава си спомням, че около половината организации отговориха. Според мен това също е добра форма, особено, когато председателката чувства, че трябва желязно да имаме документирано, че е гласувано едно решение, да има и e-mail насреща, освен протокола. Това също може да се използва и занапред.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да, благодаря Ви, господин Милоев. Понякога и от ЦИК изискват всъщност да имат този документ, което и за нас е добре. Да се докаже, че това е минало през Обществения съвет и че е взето решение.

Има ли още други предложения за т. „Разни“.

Аз имам само две кратки неща. Едното е това, за което преди малко ни благодариха. Това са едни две странички, които набързо подготвихме за бюлетина на ЦИК. Ще ви ги изпратя електронно. Но най-общо Надя помогна, каза колко наблюдатели имаме регистрирани от организациите – членове на Обществения съвет. Това е втората информация, която исках да споделя.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Нашите са 1 400, а 5 300 са всички, 4 000 са другите.

СТЕФАН МАНОВ: Във връзка с организациите искате ли да изпратим едно типово писмо от името на Обществения съвет до всички, регистрирали се наблюдателски организации....

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това е моята точка.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Искате ли да почакаме малко, за да видим някой от тях ще представи ли доклад, защото това ни беше един от критериите на времето.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Един месец мина от изборите и на мен ми се струва, че това е подходящ момент да подготвя едно писмо с решение на днешното заседание тук и да се обърнем към следните организации. Само искам да ги изчета организациите, тези, които са с повече регистрирани наблюдатели и, ако някой от вас по някакъв начин нещо му говори, да го имаме предвид:

1. Сдружение „Зона за трансатлантически просперитет – наблюдателна мисия – 511 наблюдатели;
2. Сдружение „СЪПОРТ“ – 490 наблюдатели;
3. Сдружение „Прозрачност без граници“ – 102 наблюдатели;

Асоциацията „Прозрачност без граници“ нали са наши колеги и партньори, бивши членове на Обществения съвет, те с цялата мобилизация имат 100 наблюдатели, а едни други хора имат по 500 и повече от 500 наблюдатели.

4. Сдружение „Младежки демократичен алианс“ – 152 наблюдатели;
5. Сдружение „Интеграция“ – 592 наблюдатели;
6. Сдружение „Равни пред закона“ – 149 наблюдатели;
7. Сдружение „Бъдеще за Северозападна България – 672 наблюдатели;
8. Сдружение „Европейски проекти в България“ – 223 наблюдатели;
9. Сдружение на роверите – 786 наблюдатели.

10. Сдружение „Истината за Стара Загора“ – 148 наблюдатели;

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ще им напишем писма и някои от тях ще вземат да се отзоват. Да не се окажем с още няколко броя организации – фантоми, които само ще се запишат и няма да идват, няма да участват в работата на Обществения съвет.

СТЕФАН МАНОВ: Идеята не е да ги каним за членове, а да ги поканим да си дадат докладите.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Точно така. Господин Манов, точно това е моето предложение, както сме го правили след всички избори до момента – изпращаме едно писмо, което се подписва от Ивилина Алексиева и от мен, каним представителите, лицата, които са упълномощени да представят тези организации, да предадат анализ, предложения, препоръки и изчакваме един месец, за да видим дали ще ги получим, като ние не коментираме в тази покана възможността за евентуално членство в Обществения съвет. Това се обсъжда единствено с онези, които подадат анализ.

След изборите през 2015 г. една организация се отзова и написа анализ. Но, когато ги поканихме да дойдат, казаха, че нямат интерес.

СТЕФАН МАНОВ: Извинявайте, госпожо Дачева, това само от тези избори ли е или е и от президентските?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: След изборите за президент и вицепрезидент щяхме да го правим. Изпратено е писмо. Нито един доклад нямаме от президентските избори.

СТЕФАН МАНОВ: Защото някои се повтарят, други са нови или различни. Ето, например Сдружението „Бъдеще за Северозападна България“ бяха и на президентските избори. Сдружение „СЪПОРТ“ също бяха и на президентските избори. Някои може да са участвали само в президентските избори, а сега да ги няма и обратното.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това, което мога да предложа и което ми идва сега на ум, че онези, които се повтарят, са много

малко организациите, които се регистрираха за президентските избори. Но онези, които са се регистрирали и за президентските избори, можем още веднъж да ги поканим да си дадат – евентуално може да бъде и - обобщаващ доклад и за двата вида избора.

СТЕФАН МАНОВ: Хайде да ги поканим, нищо не ни пречи.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да, да. Аз ще погледна за президентските избори.

СТЕФАН МАНОВ: Това е лесно, има регистър на НПО-тата. Просто трябва да отидеш на съответната страничка.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: С това аз изчерпах дневния ред, освен, ако някой има нещо да допълни.

Много благодаря на всички. Ще изпратя темите с имената, както и сроковете. Предлагам във вторник да се видим вече с цел да приемем крайния вариант на анализа за тези избори и междуременно да обсъдим в оперативен ред възможности за съгласуване на нашата дейност с Централната избирателна комисия, както предложи господин Велко Милоев, както и нашите приоритети. Ние сами вътре да се разберем около приоритетите, включително с онези, които днес не присъстват на заседанието, но в оперативен порядък с e-mail биха отговорили с „да“ и „не“ за определени теми.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Извинявайте, какъвто ще бъда и аз в следващия период, защото ще съм в селския си период вече. Но по пощата ще участвам.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Обявявам днешното заседание за закрито.

(Закрито в 17,25 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Румяна Дечева

Стенограф:

Божидарка Бойчева